

BREDASCHE

ZATURDAG

COURANT.

den 2 NOVEMBER.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTEREN der Stad BREDA, brengen ter kennis van de belanghebbende, dat de ophanden zijnde *Najaars-Markt*, de welke binnen deze Stad met den 4 November 1822 zal aanvangen, op den 9 daaraanvolgende, zal gehouden worden voor geëindigd, en dat in dien tijd geene nadagen, onder welk voorwendsel zulks ook zoude mogen worden verzocht, zullen worden toegestaan.

BREDa den 31 October 1822.

J. F. DE ROY VAN ZUYDEWYN.
Ter Ordonnantie van dezelve.
De Secretaris der Stad Breda.
OUKOOP.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL

Zitting van Zaterdag den 26 October.

De zitting wordt ten half drie ure geopend. De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd. Daaruit is ons gebleken, dat het niet de heer *Prengler*, maar de heer *Prenninger* is, welke verzocht heeft te worden geplaatst op de lijst der drie kandidaten, door de Tweede Kamer te benoemen, voor de vacature, door den dood van den heer baron *de Perponcher* bij de rekenkamer opengevallen.

Zijn ontvangen en ter tafel gebracht twee boodschappen des konings, bij de eerste van welke Z. M. kennis geeft van het overlijden van den jongsten zoon van Z. K. H. den prins van Oranje. Wordt besloten deze kennisgeving voort notificatie aantenemen en in het antwoord van de Staten-Generaal op de koninklijke aanspraak, bij de opening der zitting gedaan, melding van deze droevige gebeurtenis te maken. De andere kondschap strekt ten geleide van het ontwerp van het *Wetboek van koophandel voor de Nederlanden*, verdeeld in acht ontwerpen van wet. De voorzitter stelt voor, deze stukken te doen drukken, rond te deelen en te verzenden naar de afdeelingen, ten einde aldaar te worden onderzocht.

De heer *le Cocq* vraagt, of men, ten aanzien van dat wetboek, niet dezelfde wijze van onderzoek zal volgen, als ten aanzien van het burgerlijk wetboek is in acht genomen?

De heer *de Secus* brengt ook eenige bedenkingen in het midden, en zoude verlangen dat dit wetboek in comité-generaal werd gediscutieerd.

De president antwoordt daarop, dat aldan daartoe een stellig voorstel bij geschrifte zoude moeten worden gedaan.

De heer van *Crombrughe* ondersteunt deze aanmerking. Het onderzoek in de afdeelingen, zegt hij, is bij het reglement voorgeschreven. De wijze van onderzoek voor het *burgerlijk wetboek* aangenomen, strekt zich niet uit tot de overige wetboeken. Men kan een voorstel, strekkende om eene bepaling van het reglement te vernietigen, niet aannemen, zonder dat alvorens daarvan een schriftelijk voorstel, in den gewonen form, gedaan en onderzocht zij.

De heer *le Cocq* is van oordeel, dat de zaak in het eerst komende comité-generaal behoort te worden onderzocht.

De kamer vereenigt zich met dit gevoelen.

Twee verzoekschriften van de heeren *Gevers* en *Beslaerts van Biokland* om op de lijst der kandidaten, ter vervulling van den, door het overlijden van den heer baron *de Perponcher*, opengevallen post bij de rekenkamer te worden geplaatst, worden op de griffie gedeponneerd.

De heer *Fabrij-Longré*, gedeputeerde van de provincie Luik, verontschuldigt zich, bij missive, dat hij, uit hoofde van de ziekte zijner vrouw de vergaderingen niet kan bijwonen. Aangenomen voor notificatie.

De heer *Jobart* doet hulde aan de kamer, van eene nieuwe aflevering van zijne *Voyage Pittoresque dans les Pays-Bas*. Dit stuk zal bij de vorige in de bibliotheek worden geplaatst, met vermelding daarvan in de notulen.

De publieke zitting wordt opgeheven. De kamer vormt zich in comité-generaal.

BRUSSEL den 27 October. Z. M. de Koning heeft den 5 dezer op het Loo een besluit genomen, houdende voorziening aangaande conflicten van attributien tusschen de administrative en regterlijke autoriteiten. Hetzelfde houdt onder andere in: „Dat, daar de hoogste regtsmagt over de wettigheid en geldigheid der administrative verordeningen en reglementen, alsmede over de handelingen der ambtenaren, en de uitoefening hunner administrative functien, bij de grondwet aan den Koning wordt toegekend, daartuit noodwendig en onmiddellijk volgt, dat het niet tot de constitutionele bevoegdheid der regterlijke magt kan behooren, om zich met deze handelingen in te laten; en dat, daar de wet, in zekere materiën de kennisneming der twistgedingen aan de administrative overheid opdraagt, daardoor tevens de regtbanken tot de gezegde kennisneming onbevoegd verklaart.”

Bij hetzelfde wordt wijders bepaald, dat wanneer de gouverneurs kennis bekomen, dat besturen, of bestuurders ter zake van hunne administrative handelingen voor de regtbanken worden geroepen, of dat deze kennis nemen van twistgedingen, die volgens 's Rijks wetten bij de administrative overheid behooren, zij, daartoe termen zijnde, op het advies van gedeputeerde staten en lettende op art. 165 der grondwet en de wet van den 16 Junij 1816, eene gemotiveerde resolutie zullen nemen, waarbij zij verklaren, dat het administratief gezag tusschen beide treedt en dezelve overleggen aan den minister van justitie, aan den president der regtbank, en aan Z. M. procureur of officier bij dezelve. Deze laatste zullen onmiddellijk de processale stukken opeisken, ten einde deswegens aan den Koning verslag te doen en tevens requireren, dat de regters zich inmiddels zullen onthouden van het twistgeding kennis te nemen. Op de regters, welke weigeren aan dit requisitoor te voldoen, alsmede op de procureurs of officieren, welke nalatig mogen blijven, zullen art. 127 en 128 van 't wetboek van strafregt worden toegepast. Het openbaar ministerie zal binnen 16 dagen aan den minister van justitie een omstandigbericht van het geding doen toekomen, terwijl het ook aan partijen zal vrijstaan, memorien aan den minister te doen overleggen. Binnen eene maand na de inlevering zal de gezegde minister, gezamenlijk met het hoofd van het departement van algemeen bestuur, in welks attributien het onderwerp geplaatst is, een omstandig bericht deswegens den Koning aanbieden, welke, na verhoor van den raad van state, bij gemotiveerd besluit, deswegens zal beslissen; — welk besluit als reglement van algemeen bestuur zal worden aangemerkt.

BRUSSEL den 29 October. Uit de koninklijke boodschap, den 26 dezer aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden, ten geleide van het *wetboek van Koophandel*, blijkt, dat dit belangrijk werk in den beginne is opgedragen geworden aan kundige en in dit vlag zeer bedreven regtsgeleerden, die zich hunne eigene ondervinding zoo wel als de commerciële wetten van het rijk en van vreemden hebben ten nutte gemaakt, en dat die arbeid vervolgens is herzien en goedgekeurd geworden door commissien uit de beide groote verdeelingen van het rijk.

Over de regtbanken van koophandel, of liever over de afdeelingen van de arrondissements-regtbanken, welke kennis zullen nemen van commerciële zaken, en over de manier van procederen in die materie, zal eene nadere voordragt door den koning worden gedaan, hetzij, bij wijze van een derde boek, te voegen bij de twee voorgedragene, die alleen het stellig commerciële regt betreffen, hetzij bij de algemeene wet op de regterlijke organisatie en de manier van procederen.

ARNHEM den 30 October. Volgens bericht van een buitengewonen koerier, die den 25 dezer te Parijs bij de engelsche ambassade is aangekomen, zal het congres te Verona den 22 dezer geopend zijn. De hertog van *Wellington*, gezant wegens Engeland, haast zich langzaam. De vorsten waren er reeds den 15; maar hij nog niet. Hij ziet, volgens geruchten, nog instructien te ontmoet. Te Verona zullen nog twee andere lasthebbers verschijnen, die, onder de leiding van den hertog van *Wellington*, teruggave zullen vorderen van de oostenrijksche leening in Engeland.

— Particuliere berichten melden, dat madame *Letitia Buonaparte* te Rome overleden is.

— De baron *Stroganoff* is dezer dagen te Leipzig aangekomen, en vertrekt, volgens zeggen, naar Verona.

S P A N J E.

MADRID den 14 October. De Cortes hebbende verlangde vermeerdering van het leger tot 100,000 man eenstemmig goedgekeurd.

F R A N K R I J K.

VAN DE SPAANSCH GRENZEN den 19 October. De constitutionelen zeggen, dat zij Irati den 16 hebben vermeerderd. De antiliberalen hebben dit wapenfeit nog niet erkend, maar wel, dat de insurgenten van Navarre allerwege de vlugt nemen; dat *Cabra* op franschen bodem is gekomen; dat *Salaberri* verkleed gevangen is genomen en naar Pampelona is gevoerd, alwaar hij ter naauwernood voor de woede van den soldaat is bewaard gebleven. — De generaal *Eguia* zorgt, dat alle de vlugtelingen der insurgenten op de fransche grenzen worden gevoed en gehuisvest.

Men heeft geene berichten uit Catalonië, dan van de zijde der insurgenten, en wel uit Urhbil van den 18; zij geven voor, eenigen moed te scheppen, doch beklagen zich over gebrek aan geld en aan snaphanen; zij verzekeren, dat *Zarco de Valle*, op de komst van *Eroles*, naar Arragon is terug geweken; dat deze aftogt in verband staat met eenen opstand tegen de constitutie in Arragon; dat de insurgenten op deze wijze hunnen regterflank ver-

(Het vervolg op de kant van deze bladzijde.)

— De krijgsraad te Toulon heeft een serjant tot drie jaren gevangenis en 150 fr. boete, alsmede een soldaat tot twee jaren gevangenis en 150 fr. boete veroordeeld, als overtuigd van twee boeren gedwongen te hebben om *leve de kaiser!* te roepen, in Mei l.l., toen het regiment, waartoe zij behooren op weg was, om zich naar Toulon in garnizoen te begeven. Beide deze Militairen waren van hun bataljon achtergebleven, toen zij dit misdrijf pleegden.

— Bij de gemeente Delles, departement Phij-de-Dome, hebben zich drie hermiten neder gezet. Zij zijn alle drie in deze landstreek geboren, en twee hunner benamen uit het genootschap der broeders van de christen-

(Het vervolg op de andere bladzijde.)

ninggezinden, van welke int ook, moeten zamen afspreken wien zij zullen verkiezen, opdat de tegenpartij niet door verdeeldheid van stemmen zegeprele. Bedeeltelijk worden posten beloofd aan hen, die in dezen geest stemmen; terwijl de ambtenaren, die niet naar den zin van het ministerie stemmen, met het verlies van hunnen post worden bedreigd. — Men moet erkennen, dat het constitutionele bestuur laag zinkt, wanneer zulke middelen bij de verkiezing van volksvertegenwoordigers worden in het werk gesteld.

De liberalen intusschen zijn overtuigd, dat de heeren *de la Fayette*, *B. Constant* en *Keraffry* wieden zullen verkozen worden, voor den bestaanswoord.

zekerd hebbende, zich in massa tegen *Mina* hebben gewend; — dat eindelijk *Cardona* en *Lerida* weder door hun geblokkeerd worden. — Men wacht berichten van de te genovergestelde zijde, ten einde de bovenstaande te kunnen beoordeelen.

Parijs den 26 October. Een ministerieel dagblad be-
vat heden een artikel over de aanstaande verkiezing van leden der kamer van de afgevaardigden. De afgetreden leden van de linker zijde, gelijk de heer *Berjamis* Con-
stant en anderen, worden daarin, ongenoemd, sterk doorgehaald, en de koningsgezinden aangemaand, om zich te verenigen, ten einde te beletten, dat deze leden weder verkozen worden, hetgeen hoornend voor de kroon
— 200 wel als voor de openbare zeden zou wezen. De ko-

leer. Hunne woning is eens soort van grot als eene cel geschapen, welke eene vroomme dame hen in hare bosschen heeft bezorgd. Daar leven de nieuwe kloosterlingen, op het voetspoor hunner voorgangers, onbezorgd en zonder last, eten aardappelen en wortelen, drinken water uit de beek, en onthouden zich zorgvuldig van vleesch, wijn en zelf van brood. Zij slapen op planken, en dragen als orde-gewaad een zwarte toog, waaraan zijn vastgehecht een roozenkrans, die op de regter zijde zweeft, en een crucifix dat op de borst nederhangt. Alle Zon- en feestdagen gaan zij uit hunne hermitage naar de kerk te Gelles, en brengen den dag met bidden en nadenken door. Twee hunner schijnen 28 a 30 jaren oud, de derde schijnt niet ouder dan 20 jaren. Overigens hebben die goede klulzenaars nog geene proselieten gemaakt.

MENGELINGEN.

Men heeft de oplossing van de *Logogriph* in ons vorig nummer geplaatst, wel gevonden in het woord

RIJME LAAR.

En die van de *Charade*, in het woord
LANGTONG.

CHARADE.

Mijn eerste en tweede deel,
Doch van verschillend soort,
Zijn voedsel voor den mensch,
Het komt van dieren voort. —
Men vindt, bij Vestingen,
'Tgeheel bij ieder poort.

N. V. B.

127ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ. ZESDE KLASSE.

67ste Lijst. No. 19201, 4765, ieder een prijs van f 1000
68ste Lijst. Geene.
69ste Lijst. No. 21196, een prijs van f 1000.
70ste Lijst. No. 20955, een prijs van f 1000.
71ste Lijst. No. 3818, een premie van f 20,000.

MARKT-PRIJZEN der Stad Breda,

van den 29 October 1822.		Gl.	Cs.
Het Mudde Tarwe		f 6:	94
Rogge.	Oude	4:	20
Gersr (winter).	Nieuwe	00:	00
Boekweit		2:	75
Haver		00:	00
Fijn Tarwe Meel of Bloem Ned. pond.		00:	26
Grof idem		00:	13
Boter idem		00:	52
Zand Aardappelen (Vat of Mudde		00:	00
1/2 Ned pond Fijn Tarwe Brood		00:	13
De 1 — Grof. idem.		00:	13
De 1 — Boekweit		00:	12
De 3 — Rogge Brood		00:	20
Het Ned. Pond Rundvleesch		00:	40
Kalfsvleesch		00:	45
Schapenvleesch		00:	45
Versch Varkenvleesch		00:	42 1/2
Geroookt idem		00:	75
Het 1000 Eiken Telhout		2:	85
Doof Hout		1:	80
De Kar Spaanders		3:	10
Struiken		3:	45
De 100 Mutsaard		2:	95

ADVERTENTIEN.

Alien en een iegelijk welke iets te vorderen, of te pretenderen hebben, van, ofte verschuldigd zijn aan den boedel van wijle de Weduwe L. J. ILMER, onlangs alhier te Breda overleden, worden verzocht en aangemaand, om daarvan opgave of betaling te doen, voor of uiterlijk op den eersten December aanstaande, aan en ten huize van den heer W. N. VERLEGH, wonende in de Lange Brugstraat te Breda.

NB. De GILDE van den Edelen Ridder St. JORIS, zal de eer hebben, bij gelegenheid der aanstaande Jaarmarkt, te geven GROOT BAL, op de Luisterrijke Zaal boven de Stads Vleesch-Hal, op *Woensdag den 6 November 1822*, des avonds ten 10 ure.

De Entrée voor een Heer met of zonder Dames is één gulden, mits voorzien zijnde van een kaartje.

De Gilde durft zich vleijen, aller goedkeuring weg te zullen dragen, nopens de directie van 't gezegd Bal.

NB. Bij gelegenheid van de najaars-markt te Breda, zal ten huize van J. J. PEEBERGH, op de Groote Markt aldaar; op Donderdag den 7 November, gegeven worden,
EEN BAL.

de Entrée is bepaald à f 1 - 10 cents per persoon met of zonder Dames.
Het Bal zal des avonds te 10 ure geopend worden

* H. BAHRE van Dordrecht, adverteert het geëerd Publiek, dat hij alhier is gearriveerd met een groot assortiment *Leijdsche Wolle Dekens*, alsmede *Katoene Gestikte Dekens*, *Veeren Bedden*, *Beddentijken*, *Blaauwe Vries*, *Roode jicht Vries*, *Witte Baaijen*, en het geen meer; alles tot zeer civiele prijzen; staat met zijn Kraam op de groote markt tusschen de Vleesch-Hal en de Korte Brugstraat.

* Alhier is gearriveerd, het bekende magazijn, bestaande in fijne Galanterie-waren, van *Pleeten*, *Stalen*, *Vergulden en Verlakte Goederen*, en *Glas* waren, die verkocht zullen worden à 6 stuivers per stuk. De Kraam staat op de groote markt, over de groote kerk, bij het huis van schipper van den Bogaert.

GROOT THEATER

VAN
PHIJSIEK EN MECHANIEK.

LOUIS COURTOIS, eerste Phijsikus, heeft de eer zich bij deze aan het geëerde Bredasche Publiek op het nederigst aan te bevelen en hetzelfde bekend te maken: Dat hij zijne vertooningen, gedurende deze Kermis, in zijne groote en net ingerigte Tent op het Kasteel Plein, waar de naam van *Courtois* voorstaat, zal continueren en vleit zich dat van al het geen van zijne Kunst binnen deze Stad ooit is vertoond, nimmeriets op zoodanig eene wijze is verrigt geworden, en durft zich Professor in zijne kunst noemen; hij die kunst en smaak waardeert, overtuige zich hiervan: zijne onbegrijpelijke Kunstgrepen en *Tours d'Adresse*, hebben de meest beroemde Meesters, met roem bekend, doen verwonderd staan; hij werkt met Bekers van drie voeten hoog, waaronder hij allerlei soorten van levendige Gedierten, als: een Hond, een Haan, ook Duiven en Patrijzen te voorschijn brengt, acht Eijeren doet hij eene Quadrielle dansen, een Goud Hoofd doet hij de gedachten der Aanschouwers aan het licht brengen en Zak-Horlogiën van de eene Vaas in de andere overbrengen, hij doet de verwonderingswaardigste *Tours d'Adresse* met Geld, Kaarten enz.; bij het eindigen van iedere Vertooning zal hij zijne alom beroemde Nachtgezigten ten toon stellen, en houdt zich verzekerd dat nimmer hier ter Stede zoodanig iets is vertoond, en vertrouwt hen, die hem met hunne tegenwoordigheid vereeren, eenen aangenamen avond te zullen verschaffen. De Vertooning zal plaats hebben des avonds ten 7 ure, en gedurende de Kermis, alle avonden om dien tijd.

De prijzen der Plaatsen zijn: Eerste Plaats 18 St. Tweede Plaats 12 St. Derde plaats 6 St. en Vierde Plaats 4 St.

Bij gelegenheid van de annonce van den Heer L. COURTOIS, nemen wij gaarne over hetgeen van dezen beroemden *Mechanicus* en *Physicus*, in het dagblad de *Kermis-beschouwer* No. 2, 1822, wordt gezegd;

„ Stadgenooten! wilt gij het ware van het valsche onderscheiden, — wilt gij u over uwe geldverkwistingen niet beklagen, daar hetzelfde, alléén voor ware talenten uitgegeven, eene aangename opoffering is, dan moet, dan zijt gij verplicht, om de kunstverrigtingen van den *Mechanicus* en *Physicus* den Heer L. Courtois, te gaan zien en te bewonderen. De Tent zelve is net en proper ingerigt — de habilliteit van den Heer L. Courtois als escamoteur gaat alle lofspraak te boven, dit alleen willen wij er van zeggen, dat wij sedert jaren zoodanig een kunstenaar niet op onze kermis gehad hebben. Zijne *franchise* in het voordragen en uitvoeren zijner kunstverrigtingen bevalt, en zijne Mechanieke werktuigen, welke van eene nieuwe en buitengewone bewerking zijn, kunnen niet anders, dan de ware en billijke goedkeuring van kunstkenneren wegdragen; terwijl ten slotte zijne Egyptische verlichtingen ten vollen verdienen beschouwd te worden, met één woord, niemand zal hem met een bezoek vereeren, of hoogst voldaan, zal men niet alleende-zelve verlaten, maar haken om nog een avond aan dezelve toe te wijden.

* Het geëerd publiek wordt verwittigd, dat, gedurende de Kermis, zullen te zien zijn extra ordinaire Kleine Personen, of dwergen, zij zijn voor de eerstenmaal in den Haag bezigtigd geworden, waar zij de algemeene bewondering tot zich getrokken hebben, alsmede op de voornaamste Hollandsche Kermissen. Om deze wonderen in de natuur te beschouwen, vervoege men zich op het Kasteel-plein, alwaar de Schilderij en Vlag van deze kleine Personen voorhangt.

* De Glazen en Brillenslijper, J. A. VAN DAM, van Dordrecht, verwittigt aan zijne kalanten en verdere begunstigers, dat hij, van aanstaanden maandag den 4 December, zal te spreken of te ontbieden zijn in het *Hotel van Rijssel*, met alle hoedanigheden, welke tot dit vak behooren. Bovengemelde Slijper heeft geen knecht nog compagnon, zendt ook niemand met zijne goederen rond.

* Bij J. VAN DER WAL, Boekhandelaar te Gorinchem, is van de pers gekomen en alom verzonden: *Proeve eener overeenstemming der Evangelisten*, door B. VAN WILLES, Predikant te Nieuwland, 1e. Stuk, het 2e of laatste Stuk is reeds ter Perse.

GESCHENKJES VOOR DE JEUGD.

HERSCHMAN, Maienthals lustprieel voor Kinderen, met platen f 1 - 20.

— — — — — Zedelijke Kinderwereld, met platen f: - 60.

SKOLKA, Zeldzame natuur verschijnselen, met een Natuur - Geschiedkundig raadselboek f 1 - 80.
(Het vervolg op de kant van deze bladzijde.)

POPE, de Phijsische Kladervriend, of phijsische gesprekken voor kinderen, 2 Stukjes met platen f 1 - 25
Mengelingen voor jongens & meisjes met 16 gekleurde platen f 1 - :
— dit met gekleurde platen f: - 60
VAN WIJK, R. Z. Aardrijkskundig Schoolboek van Noord-Holland, met eene kaart, f: - 60.
— Gemeen Papier f: - 35.
— dit Zuid-Holland f: - 70.
— Gemeen Papier f: - 35.
VAN ZUTPHEN, Aardrijks en Geschiedkundige beschrijving van Dordrecht, met platen en eene kaart f 1 - :
— Gemeen Papier f: - 60.

— Aardrijks- en Geschiedkundige beschrijving van Noord-Brabant, met platen en eene kaart f: - 70. Gemeen Papier f: - 45.
— Eerste beginselen om de jeugd bin-
nen weinig tijds te leeren lezen, en haar denkvermogen te ontwikkelen, met platen 1e Stuk 5e druk f: - 10.
— 2e Stuk f: - 10.
— Nuttige leeslesjes voor eerst beginnende leerlingen dienende, zoo wel tot afzonderlijk gebruik, als tot vervolg op bovenstaande, of 3e Stukje. f: - 15.
— Voorstellen in onbepaalde tiende-
lige Breuken, over de vijf hoofdeigels der Rekenkunde (op de Per).)

— Handboek voor de scholen 4e druk f: - 10.
— *Le quadrille des enfans, ou système nouveau de lecture, avec 84 fig., 4e ed. par D. de GRAAF* f: - 80
— *f. A. B. C. instructif traduit en Anglais, à l'usage des écoles et de tous au qui commencent à apprendre cette langue*, f: - 40.
— Al het bovenstaande voor Schoolhouders met geallie tot middele prijzen.
De uitgeve geschiedt bij J. van der WAL te Gorinchem, en zijn mede bij zijne Correspondenten G. PORTIELJE Boekhandelaar te Amsterdam, en alom te bekomen.

NB

Daar er binnen kort bij W. van BERGEN & Comp. Boekhandelaars te Breda, eene aanzienlijke VERKOOPING van BOEKEN, RARITEITEN enz. zal plaats hebben; zoo worden alle die nog eenige boeken op deze Auctie willen doen verkoopen, verzocht, om, zoo spoedig mogelijk, de lijst derzeiven aan hen op te geven.